

lisans tabiat-risalesi-p30-2-sual-mevcudatin-mesiet-ve-kudrete-tabiliginde-mebzuliyet-ve-suhuletin-sirri-kudret-isnadi-ilim-kader-ve-ayet - Set 1

1-) Metinde insanın varlığı Allah'ın kudretine nisbet edilirse ortaya çıkan kolaylık nasıl anlatılıyor? (14 kelime)

İnsanın yaratılması, ilahî

2-) Kişi kendini maddî sebeplere ve tabiata bağlarsa neden büyük bir güçlük ortaya çıkar? (19 kelime)

Çünkü insan, âlemin özeti

3-) Maddî sebeplerin sınırı metinde hangi yönüyle vurgulanıyor? (13 kelime)

Sebeplerin sadece birleştirme

4-) Parçada insanın “küçük bir fihriste” gibi sunulması neyi düşündürür? (18 kelime)

İnsanda kâinattaki birçok unsur

5-) Metne göre tevhid ile şirk arasındaki fark, meydana getirme bakımından nasıl özetlenebilir? (13 kelime)

Tevhidde yaratma kolaylaşır;

6-) Kaderin ilimle ilişkisi parçada nasıl açıklanıyor? (17 kelime)

Kader, ilmin bir türü

7-) Bu kaderî ölçü, yaratma fiilinde ne işe yarar? (10 kelime)

Kudretin, varlığı

8-) Varlıklar ezelî ilme verilmezse ne tür bir problem doğduğu söyleniyor? (25 kelime)

O zaman önceden belirlenmiş bir ilmî

9-) Küçük bir hayvan örneğiyle verilmek istenen ana fikir nedir? (15 kelime)

En küçük canlıların

10-) Parçanın sonunda verilen ayete dayanarak hangi sonuç çıkarılmak isteniyor? (21 kelime)

Allah için en büyük görünen

lisans tabiat-risalesi-p30-2-sual-mevcudatin-mesiet-ve-kudrete-tabiliginde-mebzuliyet-ve-suhuletin-sirri-kudret-isnadi-ilim-kader-ve-ayet - Set 2

1-) Parçada insanın yaratılışına dair iki farklı bakış açısı hangileridir? (13 kelime)

Biri insanı doğrudan

2-) Allah’a nisbet edilen yaratmada “bir anda” ifadesinin işlevi nedir? (11 kelime)

İlâhî kudret

3-) İnsanı tabiata bağlayan anlayış neden kâinat çapında bir toplama işlemi gerektiriyor? (12 kelime)

Çünkü insan bedeni,

4-) Sebeplerin “yalnızca toplamaları” düşüncesi hangi inancı çürütmek için kullanılıyor? (9 kelime)

Sebeplerin gerçek

5-) “Vahdette kolaylık” sözüyle anlatılmak istenen nedir? (14 kelime)

Bütün işlerin tek

6-) Parçada ikinci delil hangi kavram etrafında kuruluyor? (6 kelime)

İlim

7-) Kaderin varlık için “plan” gibi görülmesi neyi ifade eder? (12 kelime)

Varlığın gelişigüzel değil,

8-) Kudret ile kader arasındaki ilişki nasıl kuruluyor? (11 kelime)

Kudretin meydana

9-) Ezeli ilim reddedildiğinde neden “muhal” derecesinde sorun çıktığı söyleniyor? (21 kelime)

Çünkü o durumda düzeni sağlayacak

10-) Son ayetin bu bölümde kullanılmasının temel amacı nedir? (12 kelime)

Allah’ın emrinin sürat

lisans tabiat-risalesi-p30-2-sual-mevcudatin-mesiet-ve-kudrete-tabiliginde-mebzuliyet-ve-suhuletin-sirri-kudret-isnadi-ilim-kader-ve-ayet - Set 3

1-) Parçada insanın kâinata benzetilmesi hangi yönden önemlidir? (15 kelime)

İnsanın basit değil,

2-) İnsanın bedenindeki maddelerin “âlemin dört bir yanından” toplanmasının gerektiği sözü neyi eleştirir? (11 kelime)

Tabiatçı açıklamanın

3-) Metne göre sebepler neden gerçek anlamda yaratıcı olamaz? (10 kelime)

Çünkü onlarda

4-) Burada “zîhayat” örneğinin seçilmesi niçin anlamlıdır? (12 kelime)

Canlılık, düzen, ölçü

5-) Parçanın ilk kısmında hangi aklî karşılaştırma yapılmaktadır? (17 kelime)

Allah’a nisbet etmenin sade

6-) İkinci kısımda kaderin “manevî kalıp” gibi sunulması ne kazandırır? (15 kelime)

Varlığın oluşumunda esas

7-) “Model” fikri yaratmayı açıklarken nasıl bir kolaylık sağlar? (13 kelime)

Kudretin neyi, hangi

8-) Küçük bir canlının bedeni için binlerce maddî kalıp gerektiği iddiası neyi göstermek içindir? (15 kelime)

Ezelî ilim inkâr

9-) Şirk ve dalaletin müşkilât doğurması sadece dinî değil, hangi yönden de ele alınıyor? (7 kelime)

Akıl

10-) Bütün pasaj bir cümleyle özetlenirse hangi ana mesaj öne çıkar? (18 kelime)

Varlıkları Allah’ın ilim ve

lisans tabiat-risalesi-p30-2-sual-mevcudatin-mesiet-ve-kudrete-tabiliginde-mebzuliyet-ve-suhuletin-sirri-kudret-isnadi-ilim-kader-ve-ayet - Set 4

1-) Bu kabulün yaratılış anlayışına etkisi nedir? (10 kelime)

Varlığın meydana

2-) Tabiata isnad edilen yaratılışta neden hassas ölçülerden söz ediliyor? (15 kelime)

Çünkü insanın düzenli

3-) Parçada sebeplerin aczi hangi ortak kanaate dayandırılıyor? (10 kelime)

Akıl sahiplerince

4-) “Kâinatın özeti” olma düşüncesi insan hakkında nasıl bir sonuç doğurur? (13 kelime)

İnsan yaratılışının çok

5-) İkinci delilde kaderin “ölçü tayin etmesi” niçin önemlidir? (12 kelime)

Çünkü varlığın belirli

6-) Kudretin kaderî ölçü üzerine yaratması hangi ilahî sıfatların birlikte işlediğini gösterir? (8 kelime)

İlim ile

7-) Ezelî ilim kabul edilmezse küçücük bir canlı için bile neden dış kalıplara ihtiyaç duyulduğu söylenir?

(13 kelime)

Çünkü önceden belirlenmiş

8-) Parçaya göre tevhid niçin sadece bir inanç ilkesi değil, aynı zamanda bir açıklama biçimidir? (11

kelime)

Çünkü varlıkların

9-) Bu bölümün okuyucuya vermek istediği en temel ders nedir? (17 kelime)

Allah’ın ilmi ve kudreti

lisans tabiat-risalesi-p30-2-sual-mevcudatin-mesiet-ve-kudrete-tabiliginde-mebzuliyet-ve-suhuletin-sirri-kudret-isnadi-ilim-kader-ve-ayet - Set 5

1-) İnsanı sebeplere bağlamanın zor oluşu, insanın hangi özelliğiyle ilişkilendiriliyor? (11 kelime)
İnsanın âlemdeki

2-) Sebeplerin sadece birleştirici sayılması hangi felsefî iddiaya cevap niteliğindedir? (11 kelime)
Maddenin ve

3-) “Vahdet” kavramı bu metinde daha çok hangi anlam alanında kullanılıyor? (11 kelime)
Tek ilahî

4-) Kaderin “mahsus kalıp” gibi anlatılması, canlıların yapısı hakkında ne söyler? (9 kelime)
Her canlının

5-) Plan ve model fikri, yaratılışın hangi yönünü aydınlatır? (7 kelime)
Yaratılışın

6-) Neden küçücük bir hayvanın bedeni örnek veriliyor? (17 kelime)
Küçük bir varlıkta bile

7-) Parçada geçen “yüz muhal” tarzı vurgu nasıl anlaşılmalıdır? (13 kelime)
Sadece zor değil,

8-) Son kısımda ayete atıf yapılması metnin hangi hükmünü destekler? (11 kelime)
Allah için

9-) Bu pasajdan hareketle iman ile akıl arasında nasıl bir ilişki kuruluyor? (14 kelime)
Tevhid inancının aklî

lisans tabiat-risalesi-p30-2-sual-mevcudatin-mesiet-ve-kudrete-tabiliginde-mebzuliyet-ve-suhuletin-sirri-kudret-isnadi-ilim-kader-ve-ayet - Set 6

1-) Metnin ilk paragrafında insanın varlığını Allah’a nisbet etmekle tabiata nisbet etmek arasında nasıl bir zıtlık kuruluyor? (18 kelime)

Biri doğrudan ve kolay

2-) İnsanın “meyve” ve “özet” gibi düşünülmesi neyi ima eder? (10 kelime)

İnsanın kâinattaki

3-) Tabiatçı açıklamada neden bütün unsurların araştırılıp seçilmesi gerekiyor? (9 kelime)

Çünkü insan

4-) Sebeplerin “kendilerinde olmayanı verememesi” ne anlama gelir? (14 kelime)

Sebeplerin yaratıcı güç,

5-) “Tevhidde kolaylık” hükmü, sadece yaratma anı için mi söyleniyor? (10 kelime)

Hayır, varlığı

6-) Kaderin ilmin bir nev’i sayılması neyi gösterir? (9 kelime)

Varlıkların ölçü,

7-) Kaderî ölçünün “vücuda plan olması” ifadesi nasıl yorumlanmalıdır? (14 kelime)

Henüz dış dünyada

8-) Ezelî ilim ve kader kabul edilmezse ortaya çıkan maddî kalıp fikri niçin eleştiriliyor? (18 kelime)

Çünkü bu yaklaşım, küçük

9-) Metnin sonunda ayetin doğruluğunun özellikle vurgulanması hangi düşünceyi kuvvetlendirir? (11 kelime)

Allah’ın emriyle

CEVAP ANAHTARI

lisans tabiat-risalesi-p30-2-sual-mevcudatin-mesiet-ve-kudrete-tabiliginde-mebzuliyet-ve-suhuletin-sirri-kudret-isnadi-ilim-kader-ve-ayet - Set 1 -

CEVAPLAR

1-) Metinde insanın varlığı Allah'ın kudretine nisbet edilirse ortaya çıkan kolaylık nasıl anlatılıyor?

İnsanın yaratılması, ilahî emir ve sonsuz kudret açısından son derece kolay ve süratli gösteriliyor.

2-) Kişi kendini maddî sebeplere ve tabiata bağlarsa neden büyük bir güçlük ortaya çıkar?

Çünkü insan, âlemin özeti gibi görüldüğünden, bedenini kurmak için kâinatın çeşitli yerlerinden gerekli maddelerin toplanması gerektiği kabul edilmiş olur.

3-) Maddî sebeplerin sınırı metinde hangi yönüyle vurgulanıyor?

Sebeplerin sadece birleştirme ve düzenleme yapabildiği, yoktan var etme gücüne sahip olmadığı belirtiliyor.

4-) Parçada insanın “küçük bir fihriste” gibi sunulması neyi düşündürür?

İnsanda kâinattaki birçok unsur ve düzenin özlü bir şekilde bulunduğunu, bu yüzden onun basit bir yığın olmadığını düşündürür.

5-) Metne göre tevhid ile şirk arasındaki fark, meydana getirme bakımından nasıl özetlenebilir?

Tevhidde yaratma kolaylaşır; şirkte ve sapmada ise iş son derece karışır ve ağırlaşır.

6-) Kaderin ilimle ilişkisi parçada nasıl açıklanıyor?

Kader, ilmin bir türü olarak her varlık için ölçü ve şekil belirleyen manevî bir plan gibi anlatılıyor.

7-) Bu kaderî ölçü, yaratma filinde ne işe yarar?

Kudretin, varlığı belirlenmiş plana göre rahatça meydana getirmesine zemin hazırlar.

8-) Varlıklar ezelî ilme verilmezse ne tür bir problem doğduğu söyleniyor?

O zaman önceden belirlenmiş bir ilmî ölçü kabul edilmeyeceği için, küçücük bir canlı için bile çok sayıda dış kalıp ve maddî düzenek gerektiği sonucu çıkar.

9-) Küçük bir hayvan örneğiyle verilmek istenen ana fikir nedir?

En küçük canlıların bile ilahî ilim ve kudrete nisbet edilmediğinde aklen taşınamayacak kadar zor açıklanacağıdır.

10-) Parçanın sonunda verilen ayete dayanarak hangi sonuç çıkarılmak isteniyor?

Allah için en büyük görünen işlerin bile son derece kolay olduğu, bu yüzden yaratma ve diriltme konusunda zorluk düşünülmemeyeceği sonucu çıkarılıyor.

lisans tabiat-risalesi-p30-2-sual-mevcudatin-mesiet-ve-kudrete-tabiliginde-mebzuliyet-ve-suhuletin-sirri-kudret-isnadi-ilim-kader-ve-ayet - Set 2 -

CEVAPLAR

- 1-) Parçada insanın yaratılışına dair iki farklı bakış açısı hangileridir?
Biri insanı doğrudan Allah'ın kudretine vermek, diğeri ise sebepler ve tabiatla açıklamaya çalışmaktır.
- 2-) Allah'a nisbet edilen yaratmada "bir anda" ifadesinin işlevi nedir?
İlâhî kudret için zaman, süreç ve yığılmış araçlara muhtaçlık olmadığını hissettirir.
- 3-) İnsanı tabiata bağlayan anlayış neden kâinat çapında bir toplama işlemi gerektiriyor?
Çünkü insan bedeni, çok çeşitli unsurları taşıyan kapsamlı bir yapı olarak değerlendiriliyor.
- 4-) Sebeplerin "yalnızca toplaması" düşüncesi hangi inancı çürütmek için kullanılıyor?
Sebeplerin gerçek yaratıcı olduğu düşüncesini geçersiz kılmak için kullanılıyor.
- 5-) "Vahdette kolaylık" sözüyle anlatılmak istenen nedir?
Bütün işlerin tek kudret ve tek iradeye bağlanmasıyla açıklamanın sadeleşmesi ve yaratmanın kolay anlaşılmasıdır.
- 6-) Parçadaki ikinci delil hangi kavram etrafında kuruluyor?
İlim ve kader kavramları etrafında kuruluyor.
- 7-) Kaderin varlık için "plan" gibi görülmesi neyi ifade eder?
Varlığın gelişigüzel değil, önceden belirlenmiş bir ölçüye göre meydana geldiğini ifade eder.
- 8-) Kudret ile kader arasındaki ilişki nasıl kuruluyor?
Kudretin meydana getirmesi, kaderin belirlediği ölçü ve modele uygun şekilde gerçekleşiyor.
- 9-) Ezeli ilim reddedildiğinde neden "muhal" derecesinde sorun çıktığı söyleniyor?
Çünkü o durumda düzeni sağlayacak ilmî ölçü ortadan kalkar ve her canlı için gerçek dışı derecede karmaşık maddî kalıplar düşünmek gerekir.
- 10-) Son ayetin bu bölümde kullanılmasının temel amacı nedir?
Allah'ın emrinin sürat ve kolaylık ifade ettiğini hatırlatarak anlatılan tevhid hakikatini pekiştirmektir.

lisans tabiat-risalesi-p30-2-sual-mevcudatin-mesiet-ve-kudrete-tabiliginde-mebzuliyet-ve-suhuletin-sirri-kudret-isnadi-ilim-kader-ve-ayet - Set 3 -

CEVAPLAR

1-) Parçada insanın kâinata benzetilmesi hangi yönden önemlidir?

İnsanın basit değil, çok yönlü ve düzenli bir yapı olduğunu göstererek yaratılışının derinliğine dikkat çeker.

2-) İnsanın bedenindeki maddelerin “âlemin dört bir yanından” toplanmasının gerektiği sözü neyi eleştirir?

Tabiatçı açıklamanın ne kadar zor ve dağınık bir sonuca götürdüğünü eleştirir.

3-) Metne göre sebepler neden gerçek anlamda yaratıcı olamaz?

Çünkü onlarda olmayan bir şeyi yokluktan ortaya çıkarma gücü bulunmaz.

4-) Burada “zîhayat” örneğinin seçilmesi niçin anlamlıdır?

Canlılık, düzen, ölçü ve uyum gerektirdiği için sebeplerin yetersizliğini daha açık gösterir.

5-) Parçanın ilk kısmında hangi aklî karşılaştırma yapılmaktadır?

Allah’a nisbet etmenin sade ve mümkün, sebeplere nisbet etmenin ise dağınık ve çok zor olduğu karşılaştırması yapılmaktadır.

6-) İkinci kısımda kaderin “manevî kalıp” gibi sunulması ne kazandırır?

Varlığın oluşumunda esas belirleyicinin kör madde değil, ilahî ilimle tayin edilmiş ölçü olduğunu anlamayı sağlar.

7-) “Model” fikri yaratmayı açıklarken nasıl bir kolaylık sağlar?

Kudretin neyi, hangi ölçüyle var edeceğinin belirli olduğunu göstererek süreci anlaşılır hale getirir.

8-) Küçük bir canlının bedeni için binlerce maddî kalıp gerektiği iddiası neyi göstermek içindir?

Ezelî ilim inkâr edilince açıklamanın son derece yapay ve imkânsıza yakın hale geldiğini göstermek içindir.

9-) Şirk ve dalaletin müşkilât doğurması sadece dinî değil, hangi yönden de ele alınıyor?

Akıl ve mantık açısından da ele alınıyor.

10-) Bütün pasaj bir cümleyle özetlenirse hangi ana mesaj öne çıkar?

Varlıkları Allah’ın ilim ve kudretine nisbet etmek hem iman hem akıl bakımından en doğru ve en kolay açıklamadır.

lisans tabiat-risalesi-p30-2-sual-mevcudatin-mesiet-ve-kudrete-tabiliginde-mebzuliyet-ve-suhuletin-sirri-kudret-isnadi-ilim-kader-ve-ayet - Set 4 -

CEVAPLAR

1-) Bu kabulün yaratılış anlayışına etkisi nedir?

Varlığın meydana gelişini doğrudan sonsuz kudretle açıklayarak güçlükleri ortadan kaldırır.

2-) Tabiata isnad edilen yaratılışta neden hassas ölçülerden söz ediliyor?

Çünkü insanın düzenli yapısını açıklayabilmek için çok ince bir toplama ve ayarlama gerektiği varsayılmış oluyor.

3-) Parçada sebeplerin aczi hangi ortak kanaate dayandırılıyor?

Akıl sahiplerince kabul edilen, sebeplerin yoktan var edemeyeceği kanaatine dayandırılıyor.

4-) “Kâinatın özeti” olma düşüncesi insan hakkında nasıl bir sonuç doğurur?

İnsan yaratılışının çok kapsamlı unsurlar içerdiğini ve sıradan bir madde birleşimiyle açıklanamayacağını gösterir.

5-) İkinci delilde kaderin “ölçü tayin etmesi” niçin önemlidir?

Çünkü varlığın belirli bir miktar ve biçim üzere yaratıldığını, rastgele oluşmadığını gösterir.

6-) Kudretin kaderî ölçü üzerine yaratması hangi ilahî sıfatların birlikte işlediğini gösterir?

İlim ile kudretin uyum içinde tecelli ettiğini gösterir.

7-) Ezelî ilim kabul edilmezse küçücük bir canlı için bile neden dış kalıplara ihtiyaç duyulduğu söylenir?

Çünkü önceden belirlenmiş manevî plan reddedilince, şekli dışarıdan maddî araçlarla kurmak gerektiği düşünülür.

8-) Parçaya göre tevhid niçin sadece bir inanç ilkesi değil, aynı zamanda bir açıklama biçimidir?

Çünkü varlıkların oluşumunu daha tutarlı, sade ve makul şekilde izah eder.

9-) Bu bölümün okuyucuya vermek istediği en temel ders nedir?

Allah’ın ilmi ve kudreti kabul edildiğinde varlığın anlaşılır hale geldiği, inkâr yolunda ise çözülmeyen zorlukların ortaya çıktığıdır.

lisans tabiat-risalesi-p30-2-sual-mevcudatin-mesiet-ve-kudrete-tabiliginde-mebzuliyet-ve-suhuletin-sirri-kudret-isnadi-ilim-kader-ve-ayet - Set 5 -

CEVAPLAR

- 1-) İnsanı sebeplere bağlamanın zor oluşu, insanın hangi özelliğiyle ilişkilendiriliyor?
İnsanın âlemdeki unsurları özetleyen karmaşık ve düzenli bir varlık oluşuyla ilişkilendiriliyor.
- 2-) Sebeplerin sadece birleştirici sayılması hangi felsefî iddiaya cevap niteliğindedir?
Maddenin ve tabiatın kendi başına gerçek üretici olduğu iddiasına cevap niteliğindedir.
- 3-) “Vahdet” kavramı bu metinde daha çok hangi anlam alanında kullanılıyor?
Tek ilahî kaynağa bağlanma ve birliğin sağladığı açıklama kolaylığı anlamında kullanılıyor.
- 4-) Kaderin “mahsus kalıp” gibi anlatılması, canlıların yapısı hakkında ne söyler?
Her canlının kendine özgü ölçü ve düzenle belirlendiğini söyler.
- 5-) Plan ve model fikri, yaratılışın hangi yönünü aydınlatır?
Yaratılışın bilinçli, ölçülü ve hikmetli olduğunu aydınlatır.
- 6-) Neden küçücük bir hayvanın bedeni örnek veriliyor?
Küçük bir varlıkta bile düzenin çok ince olduğunu gösterip ilahî ilimden kopuk açıklamaların yetersizliğini ortaya koymak için.
- 7-) Parçada geçen “yüz muhal” tarzı vurgu nasıl anlaşılmalıdır?
Sadece zor değil, aklen kabulü çok güç hatta imkânsıza yakın sonuçlar doğduğunu anlatır.
- 8-) Son kısımda ayete atf yapılması metnin hangi hükmünü destekler?
Allah için büyük-küçük bütün işlerin aynı derecede kolay olduğu hükmünü destekler.
- 9-) Bu pasajdan hareketle iman ile akıl arasında nasıl bir ilişki kuruluyor?
Tevhid inancının aklî tutarlılık sağladığı, inkârcı yaklaşımın ise çelişki ve güçlük ürettiği ilişkisi kuruluyor.

lisans tabiat-risalesi-p30-2-sual-mevcudatin-mesiet-ve-kudrete-tabiliginde-mebzuliyet-ve-suhuletin-sirri-kudret-isnadi-ilim-kader-ve-ayet - Set 6 -

CEVAPLAR

1-) Metnin ilk paragrafında insanın varlığını Allah’a nisbet etmekle tabiata nisbet etmek arasında nasıl bir zıtlık kuruluyor?

Biri doğrudan ve kolay bir yaratmayı gösterirken, diğeri son derece karmaşık ve dağınık bir toplama sürecine yol açıyor.

2-) İnsanın “meyve” ve “özet” gibi düşünülmesi neyi ima eder?

İnsanın kâinattaki birçok unsurun yoğunlaşmış bir örneği olduğunu ima eder.

3-) Tabiatçı açıklamada neden bütün unsurların araştırılıp seçilmesi gerekiyor?

Çünkü insan bedenindeki maddelerin farklı kaynaklardan sağlanması gerektiği varsayılıyor.

4-) Sebeplerin “kendilerinde olmayanı verememesi” ne anlama gelir?

Sebeplerin yaratıcı güç, hayat verici irade ve yoktan var etme kabiliyeti taşımadığı anlamına gelir.

5-) “Tevhidde kolaylık” hükmü, sadece yaratma anı için mi söyleniyor?

Hayır, varlığı açıklama, anlamlandırma ve aklen temellendirme bakımından da söyleniyor.

6-) Kaderin ilmin bir nev’i sayılması neyi gösterir?

Varlıkların ölçü, sınır ve biçimlerinin ilahî bilgiyle belirlendiğini gösterir.

7-) Kaderî ölçünün “vücuda plan olması” ifadesi nasıl yorumlanmalıdır?

Henüz dış dünyada ortaya çıkmadan önce varlığın düzeninin ilmî olarak tayin edildiği şeklinde yorumlanmalıdır.

8-) Ezeli ilim ve kader kabul edilmezse ortaya çıkan maddî kalıp fikri niçin eleştiriliyor?

Çünkü bu yaklaşım, küçük bir canlının oluşumu için bile gereksiz derecede çoğalan ve akla uygun düşmeyen varsayımlar üretir.

9-) Metnin sonunda ayetin doğruluğunun özellikle vurgulanması hangi düşünceyi kuvvetlendirir?

Allah’ın emriyle gerçekleşen işlerin sürat ve kolaylıkla meydana geldiği düşüncesini kuvvetlendirir.